

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XXV. De pensionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](#)

quas pro modo facultatum, quum lege nulla nasteria
in Fran-
cia. teneantur, erogant¹. Antiquissimum jus rex habet, singulis monasteriis, quæ fundavit, imponendi *laicum religiosum vel oblatum*; quales plerumque sunt milites & militum præfecti mutilati: quorum plerique pensionem annuam maluere, quam in convictu monachorum degere². Quum Ludovicus XIV. Parisiis palatium *valetudinariorum militum* extruderet, huic pensiones omnes *oblatorum*, quæ singulæ 150. libris æstimantur, transcriptis 3. Cui oneri subjectæ sunt omnes abbatiæ & prioratus, ad quos rex abbates & priores nominare potest, idque exigitur una cum decimis.

1) GUIM. in *Pragm. de annat.* §. quod si eccles.

2) Conf. ord. l. i. tit. 7. §. 18. seq. Louet. O. 7.
Mem. du Clergé part. 3. tit. 4. c. 3.

3) Ord. 24. febr. 1670.

C A P. X X V.
D E P E N S I O N I B U S.

I.

Beneficiorum redditus sæpe *pensionibus* alii sol- Pensiones
veteribus
haud in-
cognitæ, vendis minuuntur; quod pridem fieri cœptum, ejusque rei illustre habetur exemplum concilio Chalcedon¹. quo Bassiano & Stephano, qui de sede Ephesina contenderant, exclusis assignantur ducenteni solidi aurei quotannis ex episcopatu pendendi, qui sunt 1600. libræ, monetæ Francicæ². Ex quo apparent caussæ pensionis assignandæ, scilicet, ut pax conservetur, & ut ejectus de Ecclesia habeat, unde se

exibeat. Apparet etiam, successorem pensiones definire non posse, quum ei commendentur bona Ecclesiae secundum canones administranda. Apparet porro, pensionem debere esse modicam, & ad necessitates pensionarii restrictam, quum Ephesino Episcopo, Asiae Metropolitano, 200. solidos assignatos legimus. Suppetunt & alia vetera exempla pensionum, Episcopis vel senectute confectis, vel incursoне barbarorum dejectis, & clericis, ad agendum pœnitentiā monasterio commendatis, datarum³.

1) *In concil Chalced. act. 12. p. 705.*

2) *Hist. eccl. l. 28. n. 26.*

3) JO. DIAC. *vita S. Gregor. l. 3. c. 26. l. 4. c. 39.* GREGOR. I. ep. 43. 42. 2. ep. 53.

irahun-
tur in ab-
usum.

II. PRESBYTERORUM & clericorum redditus principio erant pensiones, & postquam beneficia partita sunt, Episcopi infirmis pauperibusque tales assignarunt, quæ res inde a sæculo XII. corruptelis ansam dedit. Sæpe enim Episcopi cum titulato partiebantur præbendam vel curam, licet hic non serviret; sæpe in conferendo partem fructuum sibi reservarunt; sæpe beneficia locarunt, ut ipsi tantuimdem meterent, ac beneficiarius; qui vix spiritum dicens cum officium tum reparations neglexit¹. His corruptelis medelam adhibuere canories, quibus caussæ & quotæ pensionum determinatae, pontifici earum creandarum vel admittendarum potestate reservata². Sed schisma Avenionense turbavit omnia. Cardinales quippe, quibus tot beneficiorum cumulus denique ruborem excussum, partem ea-

rum resignarunt, sed tanta pensione oneratam, ut titulatus esset instar conductoris³. Pensiones assignatae fuere hominibus aliunde locuple-tibus, qui nec serviebant, nec umquam ser-viverant, nec servituti erant Ecclesiæ: immo & laicis. Ultima lex est bulla Pauli IV.

1) THOMASS. p. 4. l. 4. c. 38. n. 4. seq.

2) Conc. Lat. III. 1179. c. 7.

3) Hist. Carol. V. l. 1. c. 11.

III. Ex hujus igitur constitutione a cui mede-simo pontifice ex justis caussis constitui pos-sunt. Justæ caussæ sunt, resignatio sive pura sive permutationis caussa; transactio inter duos litigantes & pacis conservatio. Sunt & caussæ extraordinariæ, veluti singularia in Ecclesiam merita, & aliæ, ob quas Rex Franciæ, si quem ad majus beneficium nominat, pensiones sibi reservare solet assignandas. Ubi tamen semper supponendum, pensionarium sine his talem se exhibere non posse, qualem vel natales vel dignitas postulant. Paupertas enim suffraga-tur ad pensiones e bonis ecclesiasticis, tam-quam patrimonio pauperum, percipiendas.

tur Pau-lus IV.

IV. DETERMINATA pensionum quota est, & tertiam proventuum superare quo sit? nequit; ubi tamen nulla fit partitio, sed nuda quantitatis assignatio. Nec plures pensiones uni injunctæ eamdem tertiam superare possunt. Nostro jure resignantes pensionem sibi reser-vare nequeunt e beneficio, quod obligat ad re-sidentiam, nisi XV. annos servierint, vel ad-versa valetudine urgeantur¹. Quod propter eos constitutum est, qui simulatque quietam

possessionem nacti sunt, beneficium pro certa pensione resignarunt, ut novam ambire possent. Eodem jure titulatus in tantum onerari nequit, ut non quotannis CCC. libras salvas habeat. Unde tenuia beneficia pensionibus exempta sunt². Constitutionibus Pii V. & proxim. & Sixti V. cum sacros. pensionarii simplices, aliis beneficiis destituti, tonderi & habitum clericalem induere, nec non minus officium S. Virginis recitare tenentur, ut sciant, clericos se esse, & Ecclesiæ servire debere, a qua nutriuntur.

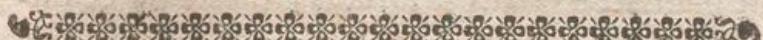
1) Edict. 1671. & 1679. 2) Conc. Trid. sess. 24. c. 13.

quomo-
do consti-
tuantur?

V. PENSIO in collatione tantum & in literis provisionum constituitur: sed constituta per omnem vitam impetrantis perdurat, licet beneficium ad alium perveniat, & in hujus provisione nulla *pensionis* mentio. Resignans, si pensio per plures annos non solvit, regressum petere potest in beneficium. Amititur pensio iisdem modis, quibus beneficium; matrimonio scilicet, irregularitate, criminis. Redimi quoque potest pecunia, si pensionario non est instar tituli clericalis, & si bona fide sine pactione simoniaca assignata est. Pensio habet favorem alimentorum: si tamen beneficium, pensione oneratum, ad plures possessores pervenit, praesens possessor, moribus nostris, solvit tantum pensionem ultimi anni, quum ipse non habeat apochas antecessoris, & pensionarius sibi imputare debat, quod pensionem *sequestratione fructuum* vel alio modo non exegerit. Aliter comparata sunt

sunt alia beneficiorum onera, quæ quisque fert pro rata temporis. Nihilominus decimator, purgata moræ suspicione, ab eo, qui morte vacans beneficium nactus est, *duorum*; & a resignatario *trium* annorum decimas exigere potest ¹.

1) *per edict. Januar. 1599. art. 16.*

C A P . X X V I . D E C O M M E N D I S .

I.

ALIUS modus attribuendi redditus beneficiorum iis, qui non sunt titulati, est *commendationem*, quæ principio id erat, quod vocabulum latinum sonat, *custodia* scilicet seu *administratio* *vacantis Ecclesie*, dum titulatum nanciseretur. Sic Longobardis Italiam vastantibus, quum Ecclesiæ sæpe desererentur & Episcopi e sedibus ejicerentur, GREGORIUS papa vicinis Episcopis vicinas Ecclesias, pastoribus destitutas aut dejectis Episcopis orbas, dum Episcopo cardinali seu titulato priderentur, *commendavit* ¹. Talis visitator seu *commendatarius* e proventu Ecclesiæ commendatæ non nisi necessaria & modicum laborum præmium tulit, reliquis fructibus ordinario servatis ². Nonnumquam dejecto Episcopo abbatia dabatur, ut vivere posset ³.

1) 1. ep. 76. 2. ep. 13 15. 35. hist. eccles l. 35. n. 17.

2) Id. ep. 35. 3) Id. ep. 38. 39.

II. SUB regibus nostris Carolingicis trahantem perversus hujus juris usus invaluit, ut ^{tur in ab-}
^{usum,}

S